

DE FOUTEN VAN ANDEREN

“Behalve je eigen fouten erkennen is het ook belangrijk te anticiperen op de tekortkomingen van anderen. Mijn collega Richard Thaler heeft eens een prijsvraag verzonnen die dat goed illustreert. Hij vroeg lezers van de *Financial Times* een getal te geven tussen 0 en 100. De hoofdprijs was weggelegd voor de deelnemer wiens gok het dichtst in de buurt kwam van twee derde van de gemiddelde gok. Stel dat vijf deelnemers mee zouden doen die respectievelijk de getallen 10, 20, 30, 40 en 50 kozen. Daarmee komt het gemiddelde op dertig. De winnaar zou degene zijn die (afgerond) twee derde van dertig, twintig dus, gegokt had.”

“De *Financial Times*-prijsvraag werd uiteindelijk gewonnen door personen die het getal 13 hadden gekozen. Wellicht dat een hoop gelukkigen goed hadden gegokt, maar de doordenkers moeten zich gerealiseerd hebben dat ze met hun keuze voor het getal 13 speculeerden op fouten van anderen. Want wat nu als iedereen zou denken dat 13 het winnende getal zou zijn? Dan zou de prijs naar degene gaan die twee derde van dertien had gegokt, negen dus. Als iedereen deze redenering zou blijven volgen, dan was uiteindelijk het getal 1 de prijswinnende keuze. Maar niet iedereen bleek consequent, de meesten maakten fouten waardoor het winnende getal 13 was. Wie geen rekening hield met de fouten van zijn medespelers was dus bij voorbaat kansloos.”

“De prijsvraag van Thaler illustreert twee basisprincipes van de gedragseconomie. Mensen en dus ook beleggers maken fouten en die fouten zorgen ervoor dat aandelen, obligaties en andere effecten een andere waarde hebben dan ze zouden hebben in een financiële wereld zonder fouten.”

“Het besef dat alle beleggers vol vooroordelen zitten en fouten maken is één, het is een stuk moeilijker om daar voordeel uit te halen. Gedragseconomen kunnen dan ook geen recept geven hoe je als belegger de markt kunt verslaan. Anticiperen op de psychologische reacties in de markt is gewoonweg ondoenlijk. Want ook daar komen weer vooroordelen bij kijken.

De les moet zijn dat twijfel gezond is en te veel zelfvertrouwen slecht nieuws kan betekenen. Zelf heb ik niet de illusie de markt te verslaan. Mijn portefeuille bestaat vooral uit indextrackers, fondsen die de beurstrends volgen. Ik kijk er niet meer dan één keer per jaar naar. Anders zou ik maar in de verleiding komen om meer te gaan handelen.” ■

